

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M.T.**

skazanego z art. 57 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 marca 2025 r.,

wniosku prokuratora

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A.B. od udziału w sprawie IV KO 220/25,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.B. od udziału w sprawie
o sygn. akt IV KO 220/25.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 26 czerwca 2025 r., sygn. akt IV KK 178/25, oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację obrońcy M.T. od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 15 listopada 2024 r., sygn. akt VII Ka 844/24, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach dnia 8 sierpnia 2024 r., sygn. akt III W 31/24.

Pismem z dnia 22 grudnia 2025 r. obrońca skazanego wniósł o wznowienie postępowania kasacyjnego w tej sprawie na podstawie art. 540 § 3 k.p.k., względnie o rozważenie wznowienia postępowania kasacyjnego z urzędu w związku z nienależytą obsadą Sądu Najwyższego, w składzie którego zasiadała

SSN A.D., powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek KRS ukształtowanej w sposób sprzeczny z wymogami konstytucyjnymi.

Sprawa powyższa, zarejestrowana pod sygnaturą akt IV KO 220/25, zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 31 grudnia 2025 r. została przydzielona do referatu SSN A.B.

W dniu 20 lutego 2026 r., prokurator Prokuratury Krajowej, wezwany przez Sąd Najwyższy do zajęcia stanowiska w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. wniósł o wyłączenie sędziego SN A.B. od orzekania w sprawie IV KO 220/25, z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności, wynikające z powołania na urząd sędziego SN w tej samej procedurze co sędzia SN A.D.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego SN A.B. z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

W dyspozycji art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. mieszczą się bowiem przypadki obejmujące taką więź sędziego ze sprawą, iż wynik danego postępowania będzie miał znaczenie nie tylko dla jego stron, ale także dla samego sędziego. Wyłączeniu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. podlega zatem sędzia w sytuacji, w której miałby dokonać oceny stosunku prawnoprocesowego (którego podmiotem, obok stron, jest także sędzia rozpoznający sprawę), wywierającego zarazem wpływ na jego własne prawa i obowiązki. Ponieważ oceny ważności i skuteczności tego stosunku nie może dokonywać sędzia będący jego stroną albo będący w identycznej sytuacji ustrojowo-procesowej, podlega on wyłączeniu z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2026 r., I KK 413/25).

Wobec kwestionowania we wniosku o wznowienie postępowania prawidłowości składu Sądu Najwyższego, orzekającego w sprawie zakończonej wydaniem postanowienia z dnia 26 czerwca 2025 r., sygn. akt IV KK 178/25, w związku z udziałem w nim SSN A.D., powołanej na urząd w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., rozpoznanie sprawy IV KO 220/25 w wyznaczonym składzie prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* – gdyż ta sama okoliczność,

podnoszona we wniosku, związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy sędziego SN A.B. Jego udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie tylko mógłby wywołać zarówno u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), ale spowodowałby wydanie orzeczenia obciążonego wadą określoną w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., ponieważ sędzia ten podlega wyłączeniu od rozpoznania niniejszej sprawy z mocy prawa.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że już sam udział w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek neo-KRS prowadzi do nienależytej obsady sądu w postępowaniu kasacyjnym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Krajowa Rada Sądownictwa w obecnym składzie nie reprezentuje bowiem należycie środowiska sędziowskiego, a zatem nie jest organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, sędzia A.B. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w wadliwej procedurze z udziałem neo-KRS, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Uwzględniając powyższe, należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.B. od udziału w niniejszej sprawie.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[WB]

[a.]